

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desarrrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona . . . Ptas. 2 trimestre
 Fora ciutat . . . » 2 »
 Los suscriptors del interior reben les obres del
 folletí encuadernades

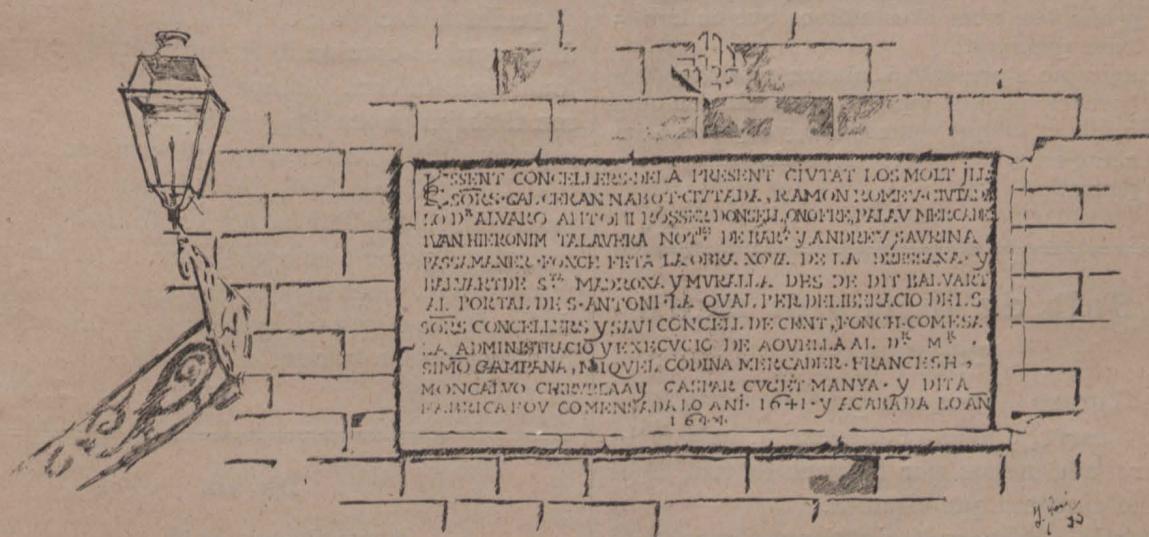
DIRECTOR
 D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 Carrer de las Cabras, 13, 2° (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
 Los números atrassats son al mateix
 preu y sense folletí

NOTA D' ACTUALITAT

Lápida conmemorativa de las murallas de Barcelona

Teatro Catalá

LA MANTELLINA

Comedia en un acte, en vers, original dels senyors Pont Espasa y Ribas Puigvert. Estrenada la tarde del 27 del passat en lo Teatro Zorrilla, de Badalona.

Notable èxit obtingué aquesta pessa, estrenada devant d'un públic numerós que omplia per complert lo teatro de la vinya y pintoresca població de la costa.

Lo nom dels autors, ja conegit dels lectors de Lo

TEATRO REGIONAL, per haverne publicat abundants treballs, eran ja un bon precedent pera la bondat de la obra.

Los autors han sapigut, ab ben urdida trama, combinar un argument, en quin desarollo intervenen uns quants personatges de marcat sabor cómich, que ab sos continuos xistes mantingueren constant la rialla dels espectadors.

Lo desempenyo estigué á càrrec de bons actors, que's portaren com á tals, essent continuament celebrats. Fóren aquets los senyors Montero, Llibre y Guillemany, ajudant discretament al bon conjunt las seyyoras Castillo y Artigas.

Se demanaren, entre nutrits aplausos, als autors.

FOCH Y NEU

Monólech en vers, original de D. Joan Manubens Vidal. Estrenat la nit del 27 del passat en l' associació Centre Moral.

D' assumptu trágich, versificació nervuda y ben sentida, ha escrit lo senyor Manubens un monólech que sigué escoltat ab gust y celebrat ab justicia.

Lo desempenyá ab carinyo, denotant haverne fet un bon estudi, l' aficionat senyor Saigi, que sigué molt aplaudit y demanat al final, junt ab l' autor á rebrer los aplausos de la escullida concurrencia.

DISPENSI, HI HA PRINCIPAL

Comedia en un acte, en vers, original de D. Ramon Caballer. Estrenada la nit del 29 del passat, en lo Teatro Romea.

Gratament impresionats quedarem d' aquest estreno.

Se tracta d' una obreta d' argument bonich, ab lo precedent de novetat, bon desarollo, acció clara y animada, ab llenguatje xispejant y ecent de xavacanimes. Y si tot aixó ns deleitá á través d' un desempenyo descuydat, sens mica d' estudi y á l' altura d' uns mals aficionats, pot consignarse que la obreta *Dispensi, hi ha principal*, te qualitats pera figurar entre las millors del modern repertori catalá.

Que l' obra val, fins ho comproba que ab tot y l' agravan del desempenyo, lo públich vritat, — que vol dir sense cap mena de *claque*, — demaná al autor.

Es d' esperar que 'n las successivas representacions millori lo conjunt, tornant los actors que l' desempenyaren, per lo bon nom d' estudiosos que no inutilment se tenen guanyat.

En l' autor, que s' presenta á saludar, no hi vejerem pas á un jovenet, pero, si aquesta es en ell una obra primerenca, de vritat que comensa bé, y esperém aviat poguer saborejar altras produccions degudas á tan acertada ploma.

J. X.

Lo Salt de la reyna mora

Tradició

Quan Ciurana (1) era una gran ciutat, allá en temps de *moros*, que cap nat recorda, estava tot ella murallada menos per la part del riu, hont hi ha una cinglera que espanta.

Gobernaba alashoras la ciutat una donzella de hermosíssima figura, solicitada de molts princeps alarbs y de no pochs cristians de distingit llinatge.

A cap la jove reyna había concedit sos favors y sa possessió era ab anhel desitjada.

La Reconquesta avansaba en Catalunya y las més fortas plassas queyan en poder dels cristians.

Arribá lo torn á Ciurana.

Feu fer la reyna un pregó pera que los bons creyents acudissen á defensar la lleu de Mahoma, y la ciutat per ells tan estimada.

En gran número acudiren. Se posá seti á la plassa, y després de diferents surtidas intenta-

das, la reyna reuní sos caballers, proposantlos capitular.

Com la voluntat de la hermosa soberana era lleu pera los seus subdits, encar que rugint de ira, acotaren lo cap y aceptaren la proposta.

S' enviaren parlamentaris al campament cristiá, y lo capdill setiador acceptá totas las condicions proposadas per la reyna, assegurant á sos missatjers que si bé ella perdía de nom son trono, de fet, augmentaría son imperi, puig ell no duya altre interès que lo de ferla sa muller.

Partiren los emissaris de la reyna y li donaren la resposta del capitá cristiá.

La soberana envíá al enemic una lletra de son puny, que deya:

—«Podreu entrar, quan en la torre més alta de Ciurana oneje una bandera blanca.»

Tot seguit feu guarnir ab sos millors adornos son preciós caball blanch, vestí ella sos més valiosos ropatges y s' adorná ab sas més ricas joyas.

Reúní luego á tots sos capdills en lo pati de armas del castell, y 'ls manifestá desitjaba surtit sola fins á la vista del alt Montsant, á fi de esbargar son cor apesarat. Respectaren sa voluntat.

Montá y parti.

Arribá fora ciutat; allí hi ha una planura desde la qual se domina lo riu que corria espumós á fondaria immensa. Va tapar los ulls del caball ab son finíssim mocador, y enfanzantli ab forsa los esperons en lo ventre, feu aquest un salt espatós. Donzella y caball se precipitaren per lo espatad cingle trobant la mort al fons del abism.

Avuy lo poble ensenya encare la marca de las ferraduras del caball, durament grabadas en una de las rocas d' ants d' arribar á la fondaria per hont corren las tranquilas ayguas.

J. BRÚ.

De nit

Somniaba que tenia
una disputa tal qual,
quan sento una bofetada
que de poch me torno blau.

Y una música enfadosa
y 'l trovarme 'l nas xafat
me demostran que la daba
á un mosquit lladre de sang.

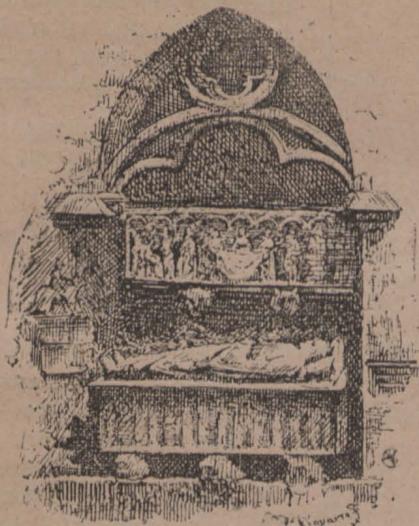
Mes ell altre cop musica
ja 'm regala sens fer cas
de l' enuig que li demostro
y sols á mi m' ha fet mal.

¡Quàntas y quàntas vegadas
al mon l' home 's sol trovar
que creyent fer mal á un altre
ell mateix s' aixafa 'l nas!...

PRÓSPER GÁNDARA.

(1) Lloch de la província de Tarragona.

BELLPUIG

Sepulcre del Martir Abellana

Siluetas Barceloninas

La revedora

La veureu per tot allá ahont se vengui cosa de menjar, especialment fruya.

Es la que generalment se coneix per *la maduxaire*. ¿Y saben per qué? porque al vendrer la fruya de que pren nom es quan se llença per aquests carrers de la ciutat comptal, baladrejantla en las horas de més tráfech; per això en aquesta época del any, es quan més destaca als ulls dels menos observadors.

La revedora es una silueta que no desapareix en tot l' any. ¿Y donchs?... ¡si d' això viu!... que creyeu que quan maduxaire—lo que li dura un més escàs,—ja's fa 'ls seus y no torna á reapareixer fins á l' any següent? No; la maduxaire es sols una revedora. Es la mateixa dona que va per las firas d' istiu venent *l' avellana plena*, la que va per las Ramblas y cantonades de carrers cèntrichs venent *botonet per la camisa*; la que al hivern, entrada de fosch, sentim que crida *moniatos calents*; la que ab lo correspondent permis de *l' arcada*, pren pel seu compte alguna cantonada y las ven *calentas y grossas*, y la que per fi, per Nadal, Cap d' any y Reys s' instala á la Rambla, en una taula; entre gijoneros y agramunenteses, venent los *bons turrons*... de guix y farina.

En aquets intervals tampoch descansa... ¡si sempre talla tan just! Se'n va á la plassa á vendrer teyas, llimonas ó lo que's presenta.

Quan's ha de guanyar la vida d' aquesta manera, es de lo més trist que's veu. Va d' un cantó á l' altre ab un platet, en lo que hi coloca com si diguessim una especie de *lot* de llegum y'l

pregona á cinch ó á deu céntims, segons: — *Senyoreta, miris, cinch pebrots deu céntims.* — *Apanoyas, mireu, per cinch céntims quinas esberginias més macas...* fins que al moment que va per realisar una venda, fuig com esperitada. Es que ha vist venir lo municipal.

A lo millor, per més que vigila, l' arreplegan, entre crits y plors la portan al Repés, y allá fan deixarli tota la mercancía que du al devantal, y... gracias, porque es lo que li diu lo municipal... — *En cuanto te pille otra vez, te porto al cuartelillo y allí sabrás lo que es bueno...*

Es també lo que diuhen las que venen igual qu' ellas pero que la sort los ha proporcionat un punt fixo pera'l negoci: — *Aquestas bajassas ens fan la cumpatencia... com que no pagan cuantribució...*

Una part de rahó be deuen tenirla aquesta gent que 'ls fan la contra, pero, vaja, crech que l' alcaldia podria posarhi altre remey.

Aquesta classe de revedoras acostuman á ser malparladas, y fins repugnats pera la vista de alguns, pero creguin, que son dignas de respecte. Joves, no de mal físich algunas d' elles, y s' aconsolan en lloc de demanar caritat, ó de acceptar de la societat l' únic medi rapit en que li oferiria bons vestits de seda y sombreros ab plumas, á fer los més humils papers de l' auca *del hombre honrado*, guanyantse 'ls rosegons ab la suor del seu front...

Vaja, jo al radera d' alguna d' aquestas siluetas, hi veig la de un ó més sers estimats, que ab la boca oberta y 'ls brassos estirats está demantli caldo de gallina.

J. XIMENO PLANAS.

Lo Llamp

Negre núvol mar en terra
rebregantlo arrastra'l vent,
y del plà fins dalt la serra,
com á llosa que soterra,
va estenentse en un moment.

Com pressagi de malesas
la roureda es veu blincar,
las ovellas de por presas
llá de llá, dins las devesas
ab neguit s' ouhen balar.

La campana batalleja
entristint ab sa remor,
lo llampech en tant brilleija,
y lo vent que fueteija
remembrant va mes pahor.

Las canyas los cims doblegan
colltorsantse rastreijant;
las aus totas volastregan,
y las flors que'l vent rebregan,
desfulladas van restant.

CATALUNYA ARTÍSTICA

GERONA.—Museo Arqueológico

Anar per llana...

Lo que vaig á referir no es cap qüento; es un cas que ha succehit y que pot esser de molta utilitat á qui tinga la costum de burlarse de altras persones.

En la ciutat de Gerona hi habitaba vers l'any 1840, un sabater que 's feu célebre solsament per las moltas y originals bromas de que era l'autor, contantsen de molt cèlebres. Era tal sa afició en burlarse de 'ls demés, que moltas vegadas fins abandonaba lo trevall tant sols pera poguerse dedicar ab més llibertat á sa passió *favorita*, si aixís volém nomenarla, fins á deixar llesta la burla que tenia entre mans. Per tot era coneugut ab lo nom de *sabater burleta*.

Tot de cop lo mon trontolla
estremint son ample camp;
mar de foch dels núvols brolla,
y del vuyt de roija argolla
espurneija 'l ruhent llamp.

Y com la guspira
del foch del infern,
ruhenta sageta
ab roig serpenteig,
cap baix á la terra
n' adressa l'avern.
No corra, que vola,
no vola, Deu meu;
puig va més lleuera
que no 'l pensament.
Ja arriba á la terra,
qui sab son que fé,
qui sab l'encomanda
qu'ha prés del infern.
¡Ja 's sobre l'església!
¡Ja hi vola de dret!
De còp es desvía,
apar desisteix:
¡Ja 's sobre la vila!
¡Ja 's prop del torrent!
¡Ja torna, recula,
ja cau! ¡Oh, Deu meu!
Ja ha fet l'encomanda
ja gosa l'avern.
Y com senyalant
lo llamp son comés,
flamanta foguera
lo lloch enroigeix.
Y mentres ja 'n forja
un altre l'infern
y tota la vila
trontolla d'arrel,
en mitj d'un estrépit
que l'cor pahordeix;
com marca de joya
que gosa l'avern,
del plà dalt la serra,
de aquesta al torrent;
grunyint per las tombas
udola sa veu.

ANTON LLUCIÁ.

Com que may li havia passat cap fracás, ans al contrari tothom hi trovaba gust, fins sas mateixas víctimas, aixís es que prenia més incremient sa afició tonta, y barrinaba sempre quina 'n podia fer.

Arribá á aquella ciutat un bremador que si lo sabater era tranquil aquell lo guanyaba, y enterrat per un amich de la afició d'aquéll, va proposarse divertirshi de manera que perdés aquella costum, á qual efecte preveyent lo que podía succehir, y acompañyat de dos de sos *compinches*, se fixaren devant d'un dels aparadors de sa botiga, y comensá á ferlos preguntas semblants á aquestas.

—¿Qué venen así, Jeph?—digué al un dels que l'acompanyaban.

—No ho sé pas,—rospongué aquést,—jo no 'n som vist may d' assó.

Lo bremador llavors se 'n entrá á la botiga y ab l' ayre més estúpit del mon, dirigintse al sabater, li feu la mateixa pregunta.

—Són sabatas lo que venem,—contestá.

—Y ¿per qué serveixen?

—Per las mans,—respongué 'l sabater,—qui restregantse las sevas ab ayre alegre, mentres miraba al pobre bremador de cap á peus, veia una nova víctima pera fer brometa.

—Vos debeu llogarvos á jornal, ¿es vritat?—li preguntá.

—Si que 'm llogo,—feu aquet,—¿que 'm voldría llogar, potser?

—Y ¿per qué no? ¿quan voleu guanyar?

—Vuyt rals per dia,—digué 'l bremador.

—Está conforme; deixeu las eynas que porteu y comensareu la tasca.

—¿Qué haig de fer?—preguntá 'l jornaler.

—Res més que matar totas las moscas que vejan en la botiga.

Lo bremador deixá en un racó la llauna que portava, la manta y 'l bastó, y prenen un tirapeu que 'l sabater li doná per fer la feyna, comensá á matar totas las moscas que veja en la tenda.

Los seus companys havían ja marxat, y 'l sabater junt ab sos fadrins no feya altra cosa que burlarse del bremador, qui sens fer cís de las *indirectas* que li tiraban, anaba fent la seva feyna sense darshi per entés.

Un moment en que lo sabater estava distret, lo bremador li ventá uns quants cops de tirapeu al cap, tant forts, que 'l sabater s' alssá furiós en contra d' ell per abrahonarshi.

—Calmeuse 'l amo, calmeuse,—digué aquell.

—Vos m' haveu llogat perque matés totas las

DEL MEU ÁLBUM

Com honradas qualitats
tothom té ó 'n vol tenir,
nos haurém de avergonyir
de semblar homes honrats;
perque me causa estranyesa
(sia dit sense malícia)
que haventhi tanta noblesa,
en lloch se trobi justicia.

**

Pensant sempre en ton profit,
deixa lo demés en banda
y vesten tranquil al llit,
que ja 't tocará la tanda.

**

Confesso que 'l casament,
deya en Cirilo Patolla,
fora una cosa excelent,
si l' amor fes bullir l' olla.

**

Quan algun toro atueix
á un destre, vull sapiguer:
¿lo públich á quí aplaudeix
al animal á al torer?...

**

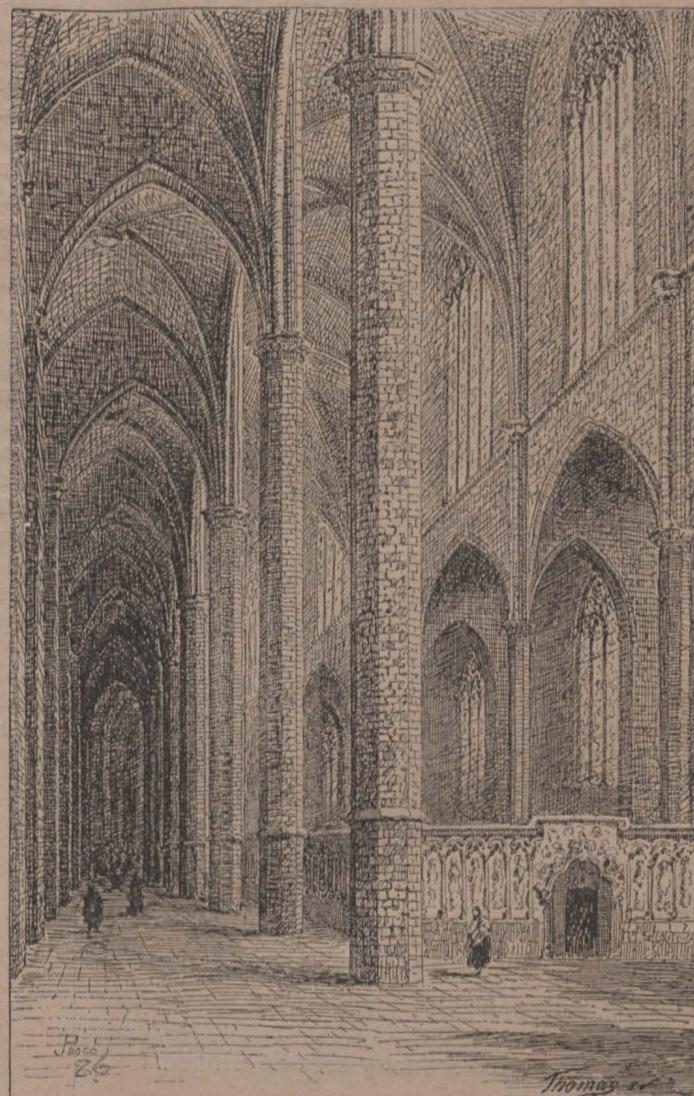
De las llums, ab afició,
al nostre sigle se diu;
pero la meva opinió,
es, que escaurirà milló
dirne de ló positiu.

**

—Un petó es extravagancia,
un no rés, una quimera...
—Es vritat; més té importància
lo que sol venir darrera.

JOSEPH CORTILS Y VIETA.

CATALUNYA ARTÍSTICA

MANRESA. — Interior de la Catedral

moscas, y com al vostre cap n' hi som vist tres ó quatre, no he fet més que cumplir lo tractat.

Devant de tal rahó lo sabater no tingué altre remey que callar, imposant empró al bremador la prohibició de matar las que tant á ell com als fadrins s' aturessin.

No obstant, fins á la vesprada continuá la broma que al duenyo li costá cara perque l' jornaler li trencá dos vidres de 'ls aparadors, y quan vá despedir als fadrins, demaná aquet lo preu del jornal.

—Cá home, cá,—digué l' sabater á qui encare li feyan mal los cops de tirapeu rebuts.—Qué no ho haveu comprés que jo 'm burlava de vos? per lo tantaneusen en nom de Deu que la tasca qu' heu fet no 'm reporta cap benefici y sí sols perdua.

—Que vos ne reporti ó no, res se m' endona. Vos m' haveu llogat y just es que 'm pagueu. Si no de grat, per forsa.

—Aneuvosen beneyt, y procureu un altre jorn fer mellors negocis.

Se'n aná, efectivament lo bremador, pero fou á buscar á 'ls seus companys que havíen sentit lo pacte, y 'ls tres se dirigiren vers lo Jutjat de Pau per queixarse del sabater.

Lo Jutje, devant la declaració dels testimonis enviá á buscarlo, y l' sabater se presentá com un héroe per haver fet un altra *bromada*.

—¿Es vritat—li preguntá l' Jutje,—que vos heu llogat á aquet home prometentli vuyt rals?

—Sí, senyor,—confessá l' sabater,—més fou una broma. Figuris...

Lo Jutje l' interrumpí dihentli:

—Ja que confesseu haverlo llogat, teniu que pagar lo sens remisió.

Lo sabater al veurer la formalitat ab que l' Jutje li parlaba quan anaba á fer l' *home* per sa proesa, no se'n aná ab tonterías, sino que posantse la má á la butxaca y trayent de ella una moneda de dos pessetas, ab un tó enfàtic de protecció li digué donantli:

—Tenió! aixó vos ho faig de caritat.

—¡Tot sía per l' amor de Deu!—contestá l' bremador besant la moneda y posantsela á la butxaca.—Ara me denareu los vuyt rals del jornal.

—¡Com!—digué sorpres lo sabater,—no acabo de donarvosels?

—No senyor,—li contestá,—vos habeu dit que me 'ls feu de caritat, ¿no es vritat?—preguntá al Jutje y testimonis.

—Es molt cert,—respongueren á coro.

Llavors lo sabater no tingué altre remey que afliuar dos pessetas més, y després de pagarne cinch per la citació, marxá á sa casa ab lo ferm proposit de no burlarse mai més de ningú.

Bon escarmant.

LLUIS DE MARTORELL.

Servay de fora

GRANOLLERS.—Diumenge 20 del passat, en lo «Centre Catòlic,» se doná una representació de la divertida pessa *Cura de moro*, obtenint molt bon desempenyo.

S.

GRACIA.—Lo dijous, dia 24 del passat Janer tingué lloch en lo bonich teatro del Círcul «La Granada Graciense,» una funció que bé's pot dir que fou un aconeteixement, tant pels actors que hi prengueren part com pel bon nom de que disfruta lo esmentat Círcul.

Se representá lo celebrat drama de Angel Guimerá. *Maria Rosa*, l' qual obtingué una acullida franca per part de la distingida concurrencia, tant per las bellesas qu' enclou dit drama, com per la execució que tant en conjunt com individualment, fou esmerada.

Las senyoras Verdier y Esplugas rivalisaren en los respectius papers de que's feren carrech, demostrant las bellas qualitats artísticas que ditas actrius posseixen.

També 'ls senyors Piera, Marxuach, Vives, Montaner, Martí y altre senyor, qual nom sentim no recordar, travallaren ab molt acert.

Ab la pessa *La ocasió sá'l lladre*, acabá tan simpática festa.

Un aplauso á la Junta y socis de «La Granada,» per lo bon acert que de molts anys ja tenen en representar en preferencia las millors obras del teatro de nostra terra.

La dama jove senyoreta Galcerán doná lo dijous 24 del mes passat, en lo Teatro Principal la funció de son benefici, la que dedicá al Batlle de aquesta vila y senyors regidors.

Del programa formaba part la gatada *Lo Cantadó*, que feu riurer de debó.

La beneficiada sigué obsequiada ab bonichs y valiosos regalos.

En lo esmentat teatro lo diumenge últim se posá en escena *Maria Rosa y Castor y Polux*.

Després de llarga y crudel enfermetat que li aná minant sa existència, morí lo dissapte últim en la vila de Gracia, lo conegut industrial y tresorer del Círcul «La Granada,» D. Mateu Granollés, persona que conta va ab moltes simpatías.

Lo Círcul «La Granada,» y la secció de tarde «Tertulia Serra,» suprimiren las funcions en senyal de dol y companyerisme.—P. M.

SABADELL.—Formarán part del programa de la funció que's donará dissapte en l' «Associació de Catòlics,» lo drama *Catalunya* y la pessa *Babola de neu*.

LL.

BELLPUIG

Fragment d' un capitell

Novas

Acaba en lo present número la comèdia *Un bateig á cops de puny*, al vinent comensarà *Una dona y un Deu*, comèdia en un acte de D. Joseph M. Pous, estrenada ab molt bon èxit en la present temporada, en lo teatro Romea.

Per avuy s'anuncia en lo teatro Romea lo benefici del celebrat actor Frederich Fuentes.

Diumenge á la nit en l' associació «Centre Moral», se verificà una funció en honor del jove autor Manubens Vidal, representantse sas obras originals *Dos fills, Foch y neu*, y *Entre 'l manescal y 'l metje*.

Pròximament en lo teatro Romea, tindrà lloch l'estreno del drama *L' abim*, original de Pere Reig y Fiol.

Perahir estava ficsada en lo teatro Novetats la primera representació de la popular màgica *La redoma encantada*.

Com diguerem en lo número anterior, se celebrá divendres de la setmana passada en lo teatre Liceo lo benefici de la notable artista Darclée.

Lo teatre oferia un aspecte brillant, tant pel número com importància de la concurrencia. La ovació que's feu á la beneficiada, després de cantar l' aria del *Faust*, sigué indescriptible, d' aquellas que's recordan llarch temps.

En la mateixa funció se verificà l' estreno á Barcelona de l' opera *Pagliacci*, lletra y música de Lleó Caballo. No sigué del tot ben rebuda ja que fins hi hagueren mostras de desagrado, lo que resulta prematur, ja que no es possible apreciarla degudament en una primera audició.

Lo dibuix *Nota de actualitat* que publiquem en la primera plana d' aquest número, es degut al jove dibuixant Xavier Gosé, qui l' ha copiat fidelment del original existent encare en lo portal de Santa Madrona.

A Sevilla ha sigut rebuda ab duras mostras de desagrado la sarsuela de Jacques y Chapí *El moro Muza*.

Ha comensat á Zaragoza la temporada de Carnaval la companyía italiana Giovannini.

L' acullida ha sigut entusiasta.

S' ha estrenat á Palermo, havent obtingut molt bon èxit, la ópera en un acte *Santuzza*, del mestre Bimboni. Aquesta ópera es la continuació de *Caballeria rusticana*.

Pròximament debutarà en lo teatre Apolo, de Madrid, lo sens igual artista Frégoli.

En lo vinent més d' Abril en lo teatre Ópera Cómica de París, s' estrenarà una ópera titulada *Guernica*.

Los senyors don Narcís Verdaguer y Callís y don Manuel Folguera y Durán, han sigut nombrats socis honoraris del «Centre Escolar catalanista.»

Lo «Centre Excursionista de Catalunya» va celebrar fa pochs días la seva sessió inaugural del present curs, essent notable lo discurs del president don Francisco de Sales Maspons y Labrós, per la hermosura de llençatge y los conceptes que en ell exposà.

La concurrencia al acte, fou escullida y numerosa.

«La Lliga de Catalunya» anuncia una sèrie de conferencias pera lo curs present.

Desitjariam qu' ellas fossin de resultats pràctichs pera la creixensa de la idea catalanista.

Pera formar part de la Junta de Gobern de la «Biblioteca pública Arús», las «Academias de Bonas Lletres y de Ciencias Naturals», han nombrat respectivament á don Francisco de Bofarull, jefe del Arxiu de la Corona d' Aragó, y á don Ramon de Luanco, catedràtic de Química de nostra Universitat.

La Comissió liquidadora de la disolta associació regionalista «Centre Catalá», en us de las facultats de que l' ha investi lo Consell general de la societat finida, ha fet entrega al Ajuntament d'aquesta ciutat, ab destí als Museos de Bellas Arts y de la Historia, d' un magnífich quadro al oli, executat per don Ernest Soler de las Casas, representant la alegoria de fundació de la nacionalitat catalana y, ademés, altre quadro executat de caligrafía, que conmemora l' acte més important del catalanisme polítich. Completa aquest donatiu, la condonació de un exemplar únic, encunyat en plata, de la medalla conmemorativa del premi donat á don Frederich Soler, per la Real Academia Espanyola, per son drama *Batalla de Reynas*.

Es d' aplaudir l' acte realisat per los executors testamentaris del «Centre Catalá».

Ha quedat agotada la primera edició de la divertida joguina *Un crimen horroroso!* original del escriptor vilanoví, don J. Font Cuadras (Pitarreta).

En la funció que baix la direcció del estudiós actor D. Francesch Fabré tindrà lloch demá en lo Círcul «La Granada Graciense,» se representarà la comèdia *En Banyeta!*

A benefici de la simpàtica dama jove senyoreta Carme Roig, tindrà lloch en la tarde de demá en la societat «La nova Lira» una funció extraordinaria en la que s' estrenarà un monòlech del aplaudit autor D. Simon Alsina y Clós, posantse á demés lo divertit saynete del senyor Vilanova *Qui compra maduixas!*

Desitxém á la beneficiada un bon èxit.

Diumenge passat, en lo teatre Zorrilla de Badalona, tingué lloch lo benefici de la distingida actriu Carme Valero, essent objecte de franca ovació per las moltes simpatías que s' ha guanyat en la llarga temporada que'n dit teatre ha estat actuant.

En aquesta funció s' estrenà la pessa catalana de que també 'ns ocupém en son lloch corresponent.

Al teatre Tívoli s' ha reproduhit ab molt aplauso la sarsuela bufa *Los Dioses del Olimpo*. Lo desempenyo ha sigut bò distinguitshi la senyora Cubas, senyors Talavera y Las Santas.

L'èxit dels quadros plàstichs que cada nit s'escriven al Eldorado ha sigut creixent en especial per la varietat y rapidés ab que's presentan.

En lo Teatro Principal ha comensat bé la temporada la companyia de la que forma en primer lloc la aplaudida artista Sofía Romero.

Las obras representadas fins ara han ofert l'important alicient, si no de la novetat, lo de bona interpretació.

La societat coral humorística «La Trompeta» se prepara pera donar, com de costum, los concerts de Carnaval. Lo primer tindrà lloc lo dimecres dia 20, en lo teatro Romea.

Ja s'ha publicat lo cartell convocatoria dels Jochs Florals del present any. La llista de premis es abundant y la festa promet esser lluïda si, com es provable, hi pren part l'Orfeó Català.

Està actuant á Sevilla ab gran aplauso la notable companyia de opereta italiana Tomba. A més dels elogis que reben per la interpretació que donan á las obras posades en escena, s'alaba moltíssim la presentació escénica, que's nova y de molta riquesa.

La representació de *Lohengrin* en lo teatro de Sant Carlos de Lisboa, ha sigut un gran èxit, especialment pera'l tenor De Marchi y'l mestre Goula.

En lo teatro Granvía, los días de festa tarde y nit, continua actuant ab mol aplauso la companyia de sarsuela, de la que'n forman part los celebrats artistas Alfonso y Oliva.

Ultimament s'ha presentat ab molta propietat la sarsuela d' espectacle *La cruz blanca*.

La obra *Halali* de Ricardo Skouronnek, estrenada ab èxit en lo teatro Real de Berlín, es representada ab molta acceptació en la majoria dels teatres del imperi de Alemania.

Lo drama titulat *Saffo*, del príncep Jordi de Prussia, ha sigut últimament representat en sa presencia en o teatro Real de Wiesbaden.

Ab lo bonich títol de *La cansó del grill*, está acabant una comèdia un jove autor cómich, en quin gènero té demostrat tenirhi bona mà.

La societat «Tertulia Catalanista», en la present temporada de Carnaval celebrarà un ball de màscaras en lo teatro Lírich.

Cul de sach

Un aprenent forner, sortint del teatro, á un seu company:

—Ja no hi tornó més, aquesta es la segona vegada que vaig al teatro y tot ha succehit igual que l' altre dia.

—Perque debían fer la mateixa funció...

—Sí, pero, vaja... que vols que 't diga, son molt tonots. L' altre dia, quan aquell que porta una ploma al sombrero vá passar per dalt d' aquell pont, li varen clavar un tiro y avuy... l' animal encare torna á passarhi... veus, en part li ha estat bé, per burro.

CATALUNYA PINTORESCA

Castell de Cartellá

Enigmas

Xarada

Ma *hú inversa* es mineral
ma *segona* es part del cos
y si *primé* ab *dos* ajuntas
d' home te donarà un nom;
are en la meva *tercera*
veurás una negació
y una planta que's silvestre
trobaràs en lo meu *tot*.

P. CATALÀ.

Tarjeta

L O L A R I C A

S A N S

Formar ab aquestas lletras lo títol de una pessa catalana.

MELONETS.

Las solucions en lo próxim número.

* * *

Solucions dels insertats en lo número 155

XARADA.—Mi-lá.

GEROGLÍFICH.—Per banyas los bous.

AVÍS.—Tots los senyors que vulguin enquadernar l' exemplar de *Un bateig á cops de puny*, poden passar á verificar lo cambi baix las condicions de costum.—Preu 10 centims.

AVÍS ALS VENEDORS.—LO TEATRO REGIONAL, en los días de sortida, se posa á la venda desde las cinch del demati en l' Administració, Cabras, 13, 2^{on}, 1.^a